

Adršpach

Kraj: Královéhradecký

Správní obvod: Broumov

Nadmořská výška: 554 m n. m.

Počet obyvatel: 474

Adresa URL: www.obecadrspach.cz

Okres: Náchod

GPS souřadnice: 50.624287N, 16.083401E

První pís. zmínka: 1348 (676 let)

PSČ: 549 52

Památky a zajímavosti Adršpach

Kostel Povýšení svatého kříže Kostel Povýšení svatého kříže, byl postaven v letech 1827-1831.

Dříve zde stával na hřbitově od r. 1688 jako dřevěná stavba filiální kostel ke Zdoňovu, se zvonicí na úpatí „Pavlovské“ hory. Od r. 1787 zde byla zřízena lokalie. Od roku 1855 se stal nynější zděný kostel farním.

Zámek Zámek byl založen jako tvrz v XV. Století pány Berky z Dubé. V dnešní podobě byl postaven v letech 1577-1580 od Adama Bohdaneckého, rytíře z Hodkova. Po roce 1620 měnil často majitele, až byl v roce 1655 koupěn Vilémem Krakovským z Kolovrat, v jehož rodu zůstal až do jeho vymření r. 1770. Kolem roku 1800 patřil hrabatům z Blümegen, po nichž dědil jej hrabě Hartmann z Klaršteinu, který jej dal v roce 1825 obnovit. Na to se dostal ruskému generálu šl. Z Elsenwangen a od r. 1828 do r. 1945 baronům Nádherným z Borutína. Při obnově v roce 1886 byl přistaven na hlavním průčelí balkon.

Kamenné smírčí kříže - Řecký kříž na neopracovaném podstavci s nápisem - ANTON RAAB

LIEBENAU 1790. Rozměry-61x63x17 cm. Tento kříž původně stával v lese u zaniklé obce Libná na místě, kde došlo ke smrti dřevorubce. Před rokem 1985 byl převezen do Dolního Adršpachu a postaven u polní cesty, která vede od zámku k Havranímu městu, na soukromém pozemku č.p.25, kde je zajištěna jeho ochrana.- Kříž s nápisem - JOHANN SCHMIDT VOIGSDORF 1890. Rozměry-71x55x16 cm. Správný název zněl Voigtsdorf, jak se dříve nazývala část polské obce Chelmsko Slazskie, která se rozkládá podél potoka od kostela v Chelmsku k hranici s ČR směrem k Libné. Údajně se opět jedná o smrt dřevorubce, ale blízkost hranice může svědět k domněnce, že se jedná o smrt pašeráka nebo pruského pytláka. Kříž byl přenesen současně s předešlým křížem z Libné a je umístěn vedle něho na stejném stanovišti.- Torzo pískovcového kříže zbylé po odlomení ramena a hlavy. Podobá se sekyře. (Je však také pravděpodobné, že je jeho tvar původní). Rozměry -67x 61x 21 cm. Stojí ve stráni po levé straně silnice z Dolního do Horního Adršpachu pod domem čp.37. Aby byl viditelný ze silnice, zařídil obecní úřad vysekávání okolního divokého porostu. Vladimír Preclík věnoval tomuto kříži povídku

"Podoby a podobnosti".- V oblasti se vyskytuje ještě jeden kříž ve Zdoňově. Stojí na severovýchodním okraji obce při polní cestě, po které vedla dříve žlutá značka. Jde o kamenný řecký kříž s okosenými hranami. Na těle kříže je po celé délce hluboká svíslá drážka (5,8 cm). Je orientován severojižním směrem. Dříve byl znám jako švédský kříž. Rozměry 101x 90x19 cm

Socha sv. Václava - Pod Křížovým vrchem, při bývalé cestě od zámku v Dolním Adršpachu do Zdoňova, nedaleko Křížové cesty stojí socha sv. Václava. Na podstavci jsou dva německé nápisy. Podle prvního z roku 1802 nechali sochu postavit Václav a Barbara Resmannovi, podle druhého nechal sochu v roce 1937 opravit baron Konstantin Nádherný z Borutína.

Mariánský sloup Při příležitosti korunovace Marie Terezie v Praze 1743, nechal Mariánský sloup postavit Franz Hampel, pravděpodobně mlynář z Prostředního (Spáleného) mlýna. Také z radosti nad odchodem pruských vojsk z Čech po první slezské válce (1740-1742). Latinský epitaf na podstavci zní: "Tento sloup nechal ke cti neposkvrněného početí postavit Franz Hampel, v době kdy byly Čechy božskou pomocí a lidským nasazením osvobozeny od svých nepřátel."

Stará kancelář Ve skálách za Spáleným mlýnem, v turisticky nepřístupné oblasti, se nachází Stará kancelář. Poměrně rozlehlá sluj sloužila ve slezských válkách obyvatelům jako úkryt. Nad ní, spojena příkrou úzkou chodbou, je malá Skalní kaple s několika nápisy a letopočty 1745, 1757 a 1762.

Hrad Adršpach stával na skalní plošině 2 km západně od dnešní stejnojmenné obce. Na severní straně ho chránila kolmá skalní stěna, z ostatních stran strmé, zalesněné a těžko přístupné stráně.

Areál hradu byl od ostatní pláně oddělen dvěma příkopy a dvěma náspy. K hradu vedly dvě cesty, vytesané místy ve skále, které jsou dosud patrné.

www.adrspach.cz

